

VIỆT NAM

Cơ quan Hợp tác Phát triển Thụy Sĩ (SDC)

CẢI THIỆN SINH KẾ CHO PHỤ NỮ DÂN TỘC THIỂU SỐ THÔNG QUA PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CHUỖI GIÁ TRỊ DẦU TẦM TƠ VÀ DỆT VẢI

nghèo ở vùng Nông thôn”. Chương trình gồm năm chuỗi giá trị khác nhau (bao gồm trồng dâu nuôi tằm) và từ kinh nghiệm của VIRI trong Dự án Thúc đẩy Công nghiệp Nông thôn do Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) tài trợ.

Phụ nữ thuộc các nhóm dân tộc thiểu số đã tham gia ngành dệt vải từ lâu đời - từ trồng dâu, gai, nuôi tằm đến dệt thổ cẩm. Dệt thổ cẩm là việc làm truyền thống của hầu hết các nhóm dân tộc thiểu số. Theo những phong tục và quan niệm truyền thống, nghề dệt thổ cẩm được truyền từ mẹ sang con gái qua nhiều thế hệ, và công việc này gần như do phụ nữ đảm nhiệm hoàn toàn. Dệt thổ cẩm là một truyền thống quan trọng và cũng là một hoạt động tạo thu nhập mà người phụ nữ có thể làm tại nhà theo giờ giấc linh hoạt, nên có thể kết hợp với những công việc khác.

Trong phạm vi của dự án, dự án tập trung vào hai chuỗi giá trị tơ tằm và sợi gai. Tơ tằm được nhóm người dân tộc thiểu số Thái và Mường sử dụng; sợi gai được người H'Mông sử dụng.

MARP là gì?

Chương trình Tăng cường Khả năng Tiếp cận Thị trường cho Người nghèo Nông thôn thông qua Phát triển Chuỗi Giá trị (gọi tắt là MARP) được Cơ quan Hợp tác và Phát triển Thụy Sĩ khởi xướng năm 2012.

MARP hỗ trợ các dự án và tổ chức giúp đỡ những hộ gia đình nghèo ở vùng nông thôn, đặc biệt là các hộ gia đình dân tộc thiểu số tăng thu nhập thông qua việc tham gia vào các chuỗi giá trị nông nghiệp phù hợp.

Phụ nữ người dân tộc thiểu số sản xuất các sản phẩm tơ tằm và vải gai ở Việt Nam có những kỹ năng làm ra các sản phẩm có chất lượng tốt giúp tăng thu nhập. Dự án tập trung vào hỗ trợ những người trồng dâu nuôi tằm và trồng gai, các nhóm dệt vải tăng thu nhập thông qua việc phát triển chuỗi giá trị tơ tằm và gai. Dự án do Hiệp hội Thủ công Mỹ nghệ Việt Nam (VIETCRAFT) và Viện Nghiên cứu và Phát triển Ngành nghề Nông thôn Việt Nam (VIRI) thực hiện trong khuôn khổ Chương trình MARP, do Cơ quan Hợp tác và Phát triển Thụy Sĩ tài trợ.

BỐI CẢNH

Dự án được phát triển từ chương trình hợp tác giữa VIETCRAFT, Cục Xúc tiến Thương mại Việt Nam (VIETRADE) và Liên hợp quốc trong khuôn khổ chương trình chung “Sản xuất và Thương mại Xanh nhằm Tăng Thu nhập và Cơ hội Việc làm cho Người

MỤC TIÊU

Mục tiêu tổng quát của dự án là cải thiện thu nhập và cơ hội việc làm cho các hộ dân tộc thiểu số trồng nguyên liệu và dệt vải thông qua việc phát triển các chuỗi giá trị vải sợi tại các tỉnh Nghệ An, Thanh Hóa và Hòa Bình.

CÁCH TIẾP CẬN

Dự án nhằm ba mục đích:

1. Sản xuất bền vững và tăng cường cơ hội tiếp cận thị trường cho những hộ gia đình trồng dâu, nuôi tằm, trồng gai (mục tiêu là: 500 hộ trồng gai và dâu tằm áp dụng các kỹ thuật sản xuất bền vững và thúc đẩy tiếp cận thị trường nhằm tăng thu nhập cho những hộ này

lên 30% từ nay đến năm 2016)

2. Sản xuất bền vững và tăng cường cơ hội tiếp cận thị trường cho sản phẩm vải dệt do người dân tộc thiểu số sản xuất (mục tiêu là 500 hộ gia đình dệt vải người thiểu số áp dụng các kỹ thuật sản xuất bền vững và cải thiện cơ hội tiếp cận thị trường để tăng thu nhập thêm 50% từ nay đến năm 2016)

3. Tăng cường nhận thức về các cách tiếp cận phù hợp nhằm cải thiện các chuỗi giá trị dệt vải ở cấp tỉnh và vùng (Mục tiêu: Tổ chức một hội thảo vùng chia sẻ kinh nghiệm và các bài học về các can thiệp phát triển chuỗi giá trị dệt vải)

NGƯỜI HƯỞNG LỢI

Dự án tập trung vào phụ nữ, là những người đóng vai trò chủ yếu trong sản xuất sản phẩm thô, chế biến và dệt, chiếm khoảng 90% số người hưởng lợi tại tỉnh Nghệ An, Thanh Hóa và Hòa Bình. Ngoài ra, 80% người hưởng lợi từ dự án thuộc nhóm yếu thế người dân tộc thiểu số, bao gồm người H'Mông, Thái, Mường.

KẾT QUẢ MONG ĐỢI

Dự án dự kiến sẽ tăng thu nhập từ sản xuất và bán vải dệt cho 1.000 hộ gia đình dân tộc thiểu số lên từ 30-50%. Các lợi ích kinh tế và môi trường khác từ việc sử dụng các công nghệ xanh và áp dụng những kỹ thuật sản xuất sạch hơn như nhuộm màu tự nhiên, giảm lượng kén bỏ đi thông qua việc đa dạng hóa các sản phẩm từ kén, v.v..

Ngoài ra, dự án cũng dự kiến mang lại những thay đổi như các kỹ năng sản xuất nông nghiệp bền vững, các hộ gia đình nông thôn thu được giá trị gia tăng từ các sản phẩm làm ra, các doanh nghiệp/nhóm chế biến có thêm giá trị gia tăng cho sản phẩm và tạo thêm việc làm, cải thiện mối liên kết và hợp tác giữa các thành phần trong các chuỗi giá trị nói trên và tăng cường mạng lưới bền vững giữa những người có liên quan.

THÔNG TIN LIÊN HỆ

Hiệp hội Thủ công Mỹ nghệ Việt Nam (VIETCRAFT)

ĐT: +84 (4) 39 36 92 84

Email: vietcraft@fpt.vn

Viện Nghiên cứu và Phát triển Ngành nghề Nông thôn Việt Nam (VIRI)

ĐT: +84 (4) 36 36 80 06

Email: viri@fpt.vn

Chương trình Tăng cường Khả năng Tiếp cận Thị trường cho Người nghèo Nông thôn thông qua Phát triển Chuỗi Giá trị (MARP)

Cơ quan Hợp tác và Phát triển Thụy Sĩ SDC

Văn phòng Hợp tác Thụy Sĩ tại Việt Nam (SDC/SECO)

ĐT: +84 (4) 39 34 66 27

Email: hanoi@eda.admin.ch

Thông tin chính về Dự án

Tên Dự án	Ngân sách	Các đối tác	Các tỉnh thuộc Dự án
Cải thiện Sinh kế cho Phụ nữ Dân tộc Thiểu số thông qua Phát triển Bền vững Chuỗi Giá trị Dâu Tằm tơ và Dệt vải	(05/2013 – 04/2016) USD 716,000 trong đó SDC: USD 612,000	Các phòng Quản lý Chế biến và Thương mại các sản phẩm Nông-Lâm-Ngư nghiệp và Sản xuất Muối; Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, Sở Công thương các tỉnh Hoà Bình, Thanh Hoá, Nghệ An	Hòa Bình Thanh Hóa Nghệ An